NN 56/2022 (18.5.2022.), Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama

KOLEKTIVNI UGOVORI

800

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE, zastupana po Marinu Piletiću, ministru rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike (u daljnjem tekstu: Vlada RH)

i

HRVATSKI STRUKOVNI SINDIKAT MEDICINSKIH SESTARA – MEDICINSKIH TEHNIČARA, zastupan po Anici Prašnjak, predsjednici Glavnog vijeća,

SINDIKAT HRVATSKIH UČITELJA, zastupan po Sanji Šprem, predsjednici,

NEZAVISNI SINDIKAT ZNANOSTI I VISOKOG OBRAZOVANJA, zastupan po Vilimu Ribiću, glavnom tajniku,

HRVATSKI SINDIKAT DJELATNIKA U KULTURI, zastupan po Domagoju Rebiću, glavnom tajniku,

NEZAVISNI SINDIKAT ZAPOSLENIH U HRVATSKOM ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU, zastupan po Antunu Guljašu, predsjedniku,

SAMOSTALNI SINDIKAT ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI HRVATSKE, zastupan po Stjepanu Topolnjaku, predsjedniku,

NEZAVISNI SINDIKAT ZAPOSLENIH U SREDNJIM ŠKOLAMA HRVATSKE, zastupan po Nadi Lovrić, predsjednici,

SINDIKAT ZAPOSLENIH U HRVATSKOM ŠKOLSTVU – PREPOROD, zastupan po Željku Stipiću, predsjedniku,

SINDIKAT ZAPOSLENIKA U DJELATNOSTI SOCIJALNE SKRBI HRVATSKE, zastupan po Jadranki Dimić, predsjednici,

HRVATSKI LIJEČNIČKI SINDIKAT, zastupan po mr. sc. Renati Čulinović-Čaić, dr. med., predsjednici,

SINDIKAT KLINIČKOG BOLNIČKOG CENTRA ZAGREB, zastupan po Tanji Leontić, predsjednici

zaključili su 6. svibnja 2022. godine u Zagrebu

TEMELJNI KOLEKTIVNI UGOVOR

ZA SLUŽBENIKE I NAMJEŠTENIKE U JAVNIM SLUŽBAMA

OPĆE ODREDBE

Primjena ugovora

Članak 1.

Ovim Ugovorom utvrđuju se prava i obveze iz rada i po osnovi rada službenika i namještenika u javnim službama na koje se primjenjuje Zakon o plaćama u javnim službama (u daljnjem tekstu: zaposlenici).

Vremensko važenje

Članak 2.

1. Ovaj Ugovor stupa na snagu od dana potpisa.

2. Ovaj Ugovor sklapa se na određeno vrijeme od četiri godine.

3. Ako tijekom važenja ovoga Ugovora stupi na snagu novi posebni propis o plaćama u državnoj odnosno javnim službama, ugovorne strane će, u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu novog propisa o plaćama, započeti s pregovorima o izmjenama i dopunama ovoga Ugovora zbog njegovog usklađivanja s novim posebnim propisom.

4. Ako se izmjene i dopune iz stavka 3. ovoga članka ne potpišu u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu novog posebnog propisa o plaćama zaposlenih u državnoj odnosno javnim službama, Vlada Republike Hrvatske iz toga razloga može otkazati ovaj Ugovor.

Temeljna načela

Članak 3.

Potpisnici su suglasni da će se voditi sljedećim načelima i vrijednostima:

– učinkovitost i odgovornost u javnim službama;

– pravednost i solidarnost;

– jednaka plaća za jednaki rad i rad jednake vrijednosti; i

– suradnja u području radnih odnosa, socijalnog osiguranja i zapošljavanja.

Članak 4.

Potpisnici su suglasni da će se zauzimati za sljedeće opće ciljeve:

– promicanje socijalnog partnerstva i kolektivnog pregovaranja;

– mirno rješavanje sporova; i

– ostvarenje razine prava i korištenje prednosti iz radnog odnosa, socijalnog partnerstva i kolektivnog pregovaranja razmjerno uloženom radu, angažmanu i odgovornosti.

Članak 5.

1. Polazeći od Konvencije 87. i 98. Međunarodne organizacije rada, potpisnici su suglasni da će uvažavati općedruštvenu važnost sindikata i sindikalnog rada zbog:

– veće vjerodostojnosti socijalnog partnerstva i kolektivnog pregovaranja;

– većeg stupnja društvene stabilnosti, odgovornosti i kompetentnosti socijalnih partnera;

– razvijanja načela uzajamnosti i odgovornosti zaposlenika za unapređenje prava iz radnog odnosa;

– većeg uključivanja svih zaposlenika u odlučivanje o uvjetima svoga rada i života; i

– jačanja demokratske kulture i svijesti o zajedničkoj odgovornosti za opće dobro.

2. Radi poticanja i zaštite slobodnog i neometanog sindikalnog organiziranja i djelovanja, potpisnici će se zajednički zauzimati za ostvarivanje povoljnog normativnog okvira u skladu s međunarodnim standardima i komparativnim iskustvima.

Primjena ugovora u dobroj vjeri i promjena okolnosti

Članak 6.

1. Strane potpisnice obvezuju se primjenjivati ovaj Ugovor u dobroj vjeri.

2. Ako zbog promjena okolnosti koje nisu postojale niti su bile poznate u trenutku zaključenja ugovora, jedna od strana ne bi mogla neke od odredbi Ugovora izvršavati ili bi joj to bilo izuzetno otežano, obvezuje se da neće jednostrano prekršiti ovaj Ugovor, nego će drugoj strani predložiti njegovu izmjenu.

MIRNO RJEŠAVANJE SPOROVA

Mirenje

Članak 7.

Ako nastane kolektivni radni spor koji bi mogao dovesti do štrajka, provest će se postupak mirenja prema Zakonu o radu, odnosno odredbama pravilnika koji uređuje način izbora miritelja i provođenje postupka mirenja.

Arbitraža

Članak 8.

1. Ugovorne strane mogu dogovoriti da spor iznesu pred arbitražu.

2. Ako se strane dogovore za arbitražu, a ne dogovore drukčije sastav i postupak arbitraže, za sastav arbitraže i arbitražni postupak primijenit će se odredbe Zakona o radu koje reguliraju arbitražu u slučaju poslova koji se ne smiju prekidati za vrijeme štrajka.

Obvezna arbitraža

Članak 9.

1. Ako u nekoj javnoj službi štrajk zakonom bude zabranjen, u slučaju kolektivnog spora isti će se povjeriti arbitraži.

2. Sastav, način odlučivanja te rokovi arbitraže u slučaju iz stavka 1. ovoga članka, regulirat će se posebnim sporazumom.

ŠTRAJK

Suzdržavanje od štrajka i uvjeti za dopuštenje štrajka

Članak 10.

1. Za vrijeme važenja ovoga Ugovora sindikati neće štrajkati radi pitanja koja su ovim Ugovorom uređena.

2. Suzdržavanje od štrajka iz stavka 1. ovoga članka ne isključuje pravo na štrajk za sva druga neriješena pitanja te za slučaj spora oko izmjene ili dopune ovoga Ugovora.

3. Sindikati imaju pravo organizirati štrajk solidarnosti s drugim sindikatima uz najavu prema odredbama ovoga Ugovora.

Donošenje odluke o štrajku

Članak 11.

1. Pri organiziranju i poduzimanju štrajka sindikat mora voditi računa o ostvarivanju Ustavom zajamčenih sloboda i prava drugih.

2. Štrajkom se ne smiju ugroziti prava na život, hitnu medicinsku pomoć i osobnu sigurnost.

3. Za način donošenja odluka o štrajku te za druga pitanja štrajka koja nisu riješena ovim Ugovorom, primijenit će se pravila sindikata.

Zabrana ometanja štrajka

Članak 12.

Poslodavci ne smiju sprječavati ili ometati štrajk koji je organiziran u skladu sa zakonom i ovim Ugovorom.

Rukovođenje štrajkom

Članak 13.

1. Štrajkom rukovodi štrajkaški odbor sindikata.

2. U ustanovama koje su uključene u štrajk, mora se osnovati štrajkaški odbor ili imenovati osoba koja će obavljati funkciju štrajkaškog odbora.

3. Članovima štrajkaškog odbora ne može se naložiti rad za vrijeme štrajka.

Obveze i ovlasti štrajkaškog odbora

Članak 14.

1. Štrajkaški odbor sindikata prati da li se štrajk odvija u redu i na zakonit način, upozorava nadležna tijela na pokušaje sprječavanja i ometanja štrajka, kontaktira s nadležnim tijelima te obavlja druge poslove.

2. Štrajkaški odbor dužan je razmotriti svaku inicijativu za mirno rješenje spora koju mu uputi poslodavac s kojim je u sporu te na nju odgovoriti u onom obliku u kojemu mu je upućena.

Poslovi koji se ne smiju prekidati

Članak 15.

1. Na prijedlog poslodavca sindikat i poslodavac sporazumno izrađuju i donose pravila o poslovima koji se ne smiju prekidati za vrijeme štrajka.

2. Pri određivanju poslova koji se ne smiju prekidati, valja voditi računa o tome da se njima obuhvati najmanji mogući broj zaposlenika, a da se poslovi učinkovito izvrše.

3. Pravila o poslovima koji se ne smiju prekidati uključuju i broj zaposlenika koji moraju raditi u vrijeme štrajka.

4. Postupak i način izrade pravila o poslovima koji se ne smiju prekidati za vrijeme štrajka utvrdit će se granskim kolektivnim ugovorima.

5. Ako se o pravilima poslova koji se ne smiju prekidati za vrijeme štrajka ne postigne suglasnost, pravila će utvrditi arbitraža čiji sastav se utvrđuje primjenom odgovarajućih odredbi Zakona o radu.

Članak 16.

1. U slučaju da poslodavac ne dostavi prijedlog iz članka 15. stavka 1. ovoga Ugovora do dana okončanja postupka mirenja, a sindikati ocijene da poslovi koji se ne smiju prekidati ipak postoje, mogu samostalno izraditi pravila o tim poslovima.

2. O pravilima iz stavka 1. ovoga članka, sindikati će obavijestiti poslodavca najkasnije dan prije početka štrajka.

Prava sudionika štrajka

Članak 17.

Zbog sudjelovanja u štrajku organiziranom sukladno ovom Ugovoru, zaposlenici ne smiju biti stavljeni u nepovoljniji položaj.

TUMAČENJE UGOVORA

Osnivanje i ovlasti povjerenstva za tumačenje

Članak 18.

1. Ugovorne strane osnivaju zajedničko Povjerenstvo za tumačenje ovoga Ugovora u koje svaka strana imenuje po tri predstavnika i njihove zamjenike.

2. Povjerenstvo za tumačenje ovoga Ugovora:

– daje tumačenje odredaba ovoga Ugovora;

– daje prijedloge ugovornim stranama za izmjenu spornih članaka Ugovora;

– prati izvršavanje ovoga Ugovora i izvještava obje strane o kršenju Ugovora; i

– obavlja druge poslove određene ovim Ugovorom.

Način rada povjerenstva

Članak 19.

1. Povjerenstvo donosi svoje odluke većinom glasova svih članova.

2. Povjerenstvo donosi poslovnik o svom radu.

3. Upiti za tumačenje upućuju se Povjerenstvu za tumačenje isključivo putem obrasca koji se nalazi u prilogu ovoga Ugovora i čini njegov sastavni dio.

4. Ako se Povjerenstvo ne može složiti oko tumačenja odredbi ovoga Ugovora, povjerit će tumačenje neutralnom stručnjaku.

5. O izboru neutralnog stručnjaka i određivanju roka u kojem se treba donijeti odluka, sporazumjet će se članovi Povjerenstva.

6. Tumačenje neutralnog stručnjaka Povjerenstvo je dužno prihvatiti kao svoje tumačenje.

7. Tumačenja Povjerenstva imaju pravnu snagu i učinke kolektivnog ugovora, dostavljaju se podnositelju upita pisanim putem i objavljuju na web-stranicama ministarstva nadležnog za rad.

Rokovi za tumačenje

Članak 20.

1. Povjerenstvo za tumačenje dužno je dati tumačenje ovoga Ugovora podnositelju upita u roku od 30 dana od dana primitka zahtjeva.

2. Neutralni stručnjak dužan je dati svoje tumačenje u roku od 15 dana.

IZMJENA, DOPUNA I OTKAZ UGOVORA

Izmjene i dopune ugovora

Članak 21.

1. Svaka ugovorna strana može pokrenuti postupak izmjena i dopuna ovoga Ugovora.

2. Prijedlog za izmjenu i dopunu ovoga Ugovora podnosi se i dostavlja drugoj strani potpisnici, što na sindikalnoj strani znači svim sindikatima potpisnicima ovoga Ugovora.

3. Strana kojoj je podnesen prijedlog za izmjenu i dopunu ovoga Ugovora mora se pisano očitovati u roku od 15 dana od dana primitka prijedloga te mora pristupiti pregovorima o predloženoj izmjeni ili dopuni u roku od 30 dana od dana primitka prijedloga, u protivnom su se stekli uvjeti za primjenu odredaba ovoga Ugovora o postupku mirenja.

4. Izmjene odnosno dopune ovoga Ugovora sklapaju se i stupaju na snagu sukladno odredbama o važenju kolektivnog ugovora sadržanim u posebnom propisu koji uređuje reprezentativnost.

Otkaz ugovora

Članak 22.

1. Ovaj Ugovor može se pisano otkazati s otkaznim rokom od 3 mjeseca.

2. Ovaj Ugovor mogu otkazati obje strane u slučaju bitno promijenjenih gospodarskih okolnosti.

3. Prije otkazivanja Ugovora, strana koja Ugovor otkazuje obvezna je drugoj strani predložiti izmjene i dopune Ugovora.

Članak 23.

1. Vlada RH i sindikati javnih službi se obvezuju da će započeti pregovore za sklapanje novog Ugovora najkasnije 3 mjeseca prije isteka ovoga Ugovora.

2. Nakon isteka roka na koji je sklopljen ovaj Ugovor, u njemu sadržana pravna pravila kojima se uređuje sklapanje, sadržaj, prava i obveze iz radnog odnosa te u vezi s radnim odnosom, kao i prestanak radnog odnosa i dalje se primjenjuju u razdoblju od 6 mjeseci od isteka roka na koji je bio sklopljen ovaj Ugovor.

RADNI ODNOSI

Zasnivanje radnog odnosa

Članak 24.

1. Za zasnivanje radnog odnosa za sve poslove u javnim službama raspisuje se javni natječaj radi ispunjavanja ustavne odredbe o jednakoj dostupnosti javnih službi svim građanima Republike Hrvatske.

2. Potreba za zasnivanjem radnog odnosa za sve poslove u javnim službama oglašava se putem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i na web-stranicama odnosno na oglasnim pločama ustanova, te u »Narodnim novinama« samo ako je to propisano posebnim propisom.

3. Iznimno od stavka 1. ovoga članka, javni natječaj nije potreban u slučajevima predviđenim granskim kolektivnim ugovorima te u slučaju izmjene ugovora o radu (npr. kod reorganizacije, napredovanja ili promjene sistematizacije).

4. Poslodavac je u obvezi na isti način i u istom roku obavijestiti sve kandidate o rezultatima natječaja.

5. Rok prijave na natječaj teče od dana objave na web stranici, oglasnoj ploči Hrvatskog zavoda za zapošljavanje odnosno od dana objave natječaja u »Narodnim novinama«.

Probni rad

Članak 25.

1. Prilikom sklapanja ugovora o radu može se ugovoriti probni rad.

2. Probni rad može trajati najviše:

– mjesec dana za radna mjesta IV. vrste za koje je opći uvjet niža stručna sprema ili osnovna škola;

– dva mjeseca za radna mjesta III. vrste za koje je opći uvjet srednjoškolsko obrazovanje;

– tri mjeseca za radna mjesta II. vrste za koje je opći uvjet viša stručna sprema stečena prema ranije važećim propisima, odnosno završen stručni studij ili preddiplomski sveučilišni studij;

– šest mjeseci za radna mjesta I. vrste za koje je opći uvjet visoka stručna sprema stečena prema ranije važećim propisima, odnosno završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij.

3. Ako je zaposlenik bio odsutan najmanje deset dana, probni rad se može iznimno produžiti zbog objektivnih razloga za onoliko vremena koliko je zaposlenik bio odsutan, s tim da ukupno trajanje probnog rada u tom slučaju ne može biti dulje od šest mjeseci.

Članak 26.

1. Zaposleniku koji nije zadovoljio na probnom radu, prestaje radni odnos otkazom zbog nezadovoljavanja na probnom radu, koji mora biti u pisanom obliku i obrazložen.

2. Ako poslodavac zaposleniku otkaz iz stavka 1. ovoga članka ne dostavi najkasnije do posljednjega dana probnoga rada, smatrat će se da je zaposlenik zadovoljio na probnom radu.

Pripravnici

Članak 27.

1. Ugovor o radu može se zaključiti s pripravnikom koji se osposobljava za samostalni rad u zanimanju za koje se školovao.

2. Pripravnici se mogu zapošljavati na radnim mjestima od I. do III. vrste.

Pripravnički staž

Članak 28.

1. Ako posebnim propisima nije drukčije utvrđeno, pripravnički staž može trajati najviše: